

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos példát sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási példát sorra 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Kedd, február 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Századik ülés.
- Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése.
- Alvezérek a vezér ellen.
- Rothschild Albert báró halála.
- Béke a primadonna és karmester között.
- Vizsoly az Aradi Társadalomtudományi Társaságban.
- Zsarolási kísérlet Freystadtier lovag ellen.
- Átvizsgálják a titkos bankaktákat.
- Gyilkos unokaöccs.

Szenzációk.

Arad, február 13

Az izgalmakra éheseket bizonyára jobban kielégíti, ami a politikában történik, de az országnak kevés öröme lehet benne. Ha csakugyan kijelölnek négy urat és azok összeülnek, hogy Lukács László nekik a titkos bankaktákat megmutassa, — ha Justh Gyulának, aki a függetlenségi többséget szétrobbantotta, sikerülni fog a maga kicsi pártját újra kettérepeszteni s ezt folytatja, amíg végül egymaga fog külön függetlenségi pártot jelenteni, amelyben talán meglesz az összhang, — ezek igen érdekes dolgok lesznek, szenzációkat jelentenek. Az ország érdeke nézőpontjából azonban sajnálni valók ezek a dolgok, mivel az ország nem szenzációkat és leleplezéseket, nem a pártok kölcsönös lekicsinylését, nem államférfiaink szavahihetőségének, országunk becsületének a meghurcolását, hanem pozitív munkát s a párt-

tekintetek háttérbe szorításával a produktívabb cél felé való törekvést várja a parlamenttől.

S a midőn e véleményünknek kifejezést adunk, meg kell állapítanunk azt, hogy a személyeskedő haremmodort, a mások becsületét támadó ki-rohanásokat az ellenzék kezdte, másfelől pedig tény, hogy a függetlenségi pártiakat a néppárt szorította erre a sikamlós tere. S a midőn nap-nap után tapasztaljuk, hogy miként izgatja az ellenzék ez a 14 tagból álló néppárt, illetőleg ennek a kis pártnak az előre tolt örsei miként kergetik közelebb s közelebb az örvény széléhez mind a két függetlenségi pártot, szinte borzadálylyal gondolunk arra az értelmi korlátoltságra és arra a taktikai gyengeségre, melyben az utolsó évek szomorú tapasztalatai után is még mindig leledzenek a negyvennyolcas pártok.

Nem tudjuk ugyan megállapítani, hogy mi az oka a céltudatos néppárti ugratásnak, de amennyire a múlt tapasztalataiból következtetni lehet, alig szenvedhet kétséget, hogy a zavarosban halászni szerető néppárt mostani taktikájával is nemcsak a kormány helyzetét akarja megrontani, hanem ártani szeretne a függetlenségi ellenzéknek is. A mi utóbbi célját illeti, azt annál könnyebben érheti el a néppárt, mivel a függetlenségi pártoknak a bank ellen való akciója elejétől fogva el volt hibázva.

A bankra vonatkozólag, mint már ismételtelen kifejtettük, a választásokon dőlt el a kocka. S ha a függetlenségi pártokban meg volna a kívánatos taktikai érzék, annál inkább respektálniok kellett volna azt a verdiktumot, mivel a bankkérdés volt az okozója a koalíció fölbomlásának s mi ennél is súlyosabb, a függetlenségi párt kettétörését is ez okozta. A Kossuth-párt, meg a Justh-párt is annak idején annyi bakiövést követett el a bankkérdés dolgában, hogy ha valakinek, hát a függetlenségi pártoknak állott érdekében, hogy a bankvitán minél előbb tulessenek. Nem tudjuk micsoda eredményeket várt a két függetlenségi párt e től a mesterségesen nyújtott s a néppárti injekciók folytán mindjobban elmérgesedő vitától, annyi azonban eleve is bizonyosnak látszott, hogy ezzel a vitával sem a bankszabadság megújítását megakadályozni, sem a kormánypárti többség sorait megbontani nem lehet. S legalább is oly nyilvánvaló volt kezdettől fogva, hogy ép ez a kérdés a legkevésbé alkalmas arra, hogy ismét egy táborba terelje a két függetlenségi frakciót. De meg aztán a közös bank alapján álló Andrássy Gyula gróf sem állhatott élére az ellenzéknek ebben a kérdésben. A magára hagyott és a néppártiak által még ferde helyzetbe is sodort függetlenségi pártok úgy vélték menekülni a csávából, hogy személyes tere vették a harcot és fő-

A színésznők toilette-számlája.

(Nyilatkoznak az igazgatók és Fedák Sári.)

*

A színésznők toilette-számlájának a kérdése megint aktuálisá vált. A problémát véglegesen megoldani talán senki sem fogja és e kérdésről valószínűleg minden embernek más és más véleménye lesz, amelyet összeegyeztetni ép oly nehéz lenne, mint akár magán a bajon segíteni. Mégis, az a körülmény, hogy a színházak deszkáin csillogó művésznő a mai társadalmi felfogásnak megfelelően szinte kényszerítve van arra, hogy ruházkodás tekintetében pazar és konkurrensit felülmúló fényűzést fejtsen ki, — létjogosultságot ad minden oly irányu mozgalomnak, amely a színésznők ruha-számla terhein segíteni igyekszik. És Lucie König, a jeles bécsi színésznő, ugyanaz, aki ezt az egész, nagy port felferő vitát felidézte, most egy új eszmét dobott bele a vita szenvedélyes forgatagába. Ő ugyanis azt mondja, hogy a színházak igazgatói és rendezői ha már nem akarnak hozzájárulni a színésznők ruhaszámlájának fedezéséhez, akkor legalább hassanak oda, hogy a színházak iltözködést egyszerűsítsék és tilták meg a művésznőknek ez irányban a pazarló fényűzést.

A Budapesti Napló ez alkalomból ankétet rendezett a primadonnák és színigazgatók kö-

zött. A primadonnáké közül itt közöljük Fedák Sáriét:

— Hát bizony én rettenetes sokat költöttem már ruhákra. Hamarjában nem is tudom megmondani, hogy mennyit. Rendesen turnusonként szoktam fizetni, egy-egy turnus tiztizenkét ezer koronát tesz ki. Mert tudja, a színház iltözködés egészen más, mint az utcai... Ennek a raffinementje van, annyi nuanca, hogy azt laikus ember el sem tudja képzelni. És ezek az apróságok kerülnek a legtöbb pénzbe. Higyje el, volt olyan év is, amikor harminc-harmincöt ezer koronába kerültek a színház iltöztelmeim. De én semmi pénzt sem sajnálok a szép ruháért. Annak a ruhának pedig, amit én kigondolok, annak szépek kell lennie!

— Miből fedezik ezeket a horribilis öszszegeket a kisebb színésznők?...

— No látja, most már tudom, hogy miért jött... Önök a König Lucie cikkéről akarnak írni... Értem már. De hát ebben az ügyben nekem nagyon nehéz beszélni. Arról van szó, ugy-e, hogy a színészek kénytelenek maguknak barátot tartani, aki a ruhaszámláikat kifizeti? Nézze, nincs egészen így a dolog; én azt hiszem, hogy nem szabad csak a direktorokat elítélni. Nagyon sok színésznő akkor is tartana magának barátot, ha a színház fizetné a ruháit. Es különben is mindenki olyan kalszappal köszön, amilyen kalapja van. Azután meg komoly esetekben a tisztességes direktorok nem is zárkoznak el attól, hogy egyik-másik színésznőnek

kifizessék a ruháját. Ép nálunk történt a közel múltban, hogy egyik szegényebb sorsu, de feltétlenül tisztességes művésznőnek be kellett ugrania egy szerepben és Beöthy kérés nélkül is csináltatott neki egy megfelelő ruhát. Igaz, hogy minden ruhát nem adhat a színház, mert annyi pénzt nem lehet bevenni s így ez a körülmény valóban nagyon súlyosan érint sok színésznőt, akinek nincsen nagy gázsija. És szívesen elhiszem, hogy aztán mindent megtesznek azért, hogy iltözködés tekintetében lépést tarthassanak társnőikkel. Nem is hibáztatom érte őket. En is élek-halok a szép ruhákért és minden pénzemem bele tudom ölni a ruhákba. Egy-egy operett öt-hét ezer koronába kerül. De azért az, hogy valaki elbukik-e, vagy sem, az tisztára temperamentum és a természet dolga. Nem erényről és erkölsről beszélek itt, csak a „természetről“. Ha valaki tudja, hogy a színésznői pályán neki ilyen áldozatokat kell hoznia s ezektől irtózik — az máshová is mehet, hisz annyi pálya áll már nyitva a nők előtt.

(A művésznő eközben egy élénk zöld szalagot font a hajába s körülnézett a garderobjában. Szükségesnek vélem ezért megkérdezni, vajjon nem zavarom e még?)

— Nem — azaz, hogy igen. — Tudja mit, menjen ki két percre, csak két percre, aztán megint bejöhet.

Pontosan, mint egy aranyóra, kopogtam két perc múlva Fedák Sári iltöztöjének ajtaján.

leg Lukács László személye és annak politikai jelleme ellen intéztek gyűlölködés sugalta támadásokat. Mivel pedig Lukács László, a ki jól ismerte a támadások titkos rugóit, sem volt ellenfeleivel szemben valami kiemelt, a függetlenségi párt és főleg a Kossuth-frakció erősen megtépázva került ki ebből a harcból. Ámbátor lehetséges, hogy ebben a heves harcban maga Lukács László is nem egy sebet kapott. Mindezeknek a közvetlen következménye mégis csak az lett, hogy mindazok a reménységek, melyeket a Kossuth-táborban Tisza István jövőbeli szerepléséhez fűztek, teljesen és végérvényesen megsemmisültek. De teljesen halomra dült az érdekelt oldalról terjesztett híresztelés is, mintha Lukács László és a Justh-pártiak közt még ma is léteznének szorosabb kapcsolatok.

A szenzációk előre guruló lavínája azonban már a Justh-párt: a kezd kellemetlen, sőt kritikus lenni. Justh-nak, a megtépázott tekintélyű vezérnek komolysága az eddiginél is nagyobb veszedelemben van; az alvezérek: Holló és Batthyány ellentmondásban vannak vele a leleplezések felől, amelyeket Justh Gyula tett. Mi lesz ebből a házi pörpatvarból, nem tudni; — de bebizonyosodik most is, hogy akinek mindenáron a rombolás a szenvedélye, az utóbb a maga portáján végzi ezt.

Derűtség a baloldalon. Budapestről jelentik: Nagy és általános derűtséggel tárgyalják a baloldaliak Justh Gyulának „beugratását”. Mert most már nyilvánvaló, hogy Justh Gyula felült a néppártnak, s vele a szövetséges Kossuth Ferenc és Andrássy-Polónyi-pártnak. A nevezetes memorandum napon történt ugyanis, hogy Téth János boldogságtól sugárzó arccal rohant ki az ülésteremből s csaknem nyakába borult Förster Aurél néppártinak e szavakkal: „No, ezt sikerült beugratni.” A jelenetek Justh párti tanui is voltak, akik kérdőjellel alakultak át a boldogság e kitörésének láttára. — Most már — így mondják maguk a Justh-

pártiak is — belátta a vezér maga is, hogy azoknak tett szolgálatot, akik már a választások előtt zajosan hirdették a Justh-párt pusztulását, a választásokon pedig valósággal ránehezédtek a Justh-párt jelöltjeire. E belátásnak eredménye is lesz. A Justh-párt megszűnti adáz támadását Lukács László ellen.

Századik ülés.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 13.

Végehez ért a most folyó országgyűlésnek századik ülésén a bankjavaslat általános vitája. Az utolsó szónokok ma mondták el beszédeiket s az ülés vége felé már megkezdődtek a záróbeszédok is. Ezen a héten még ezek lesznek soron, s így a hét végén fog csak befejeződni a hathetes általános vita. Ez azonban még távolról sem jelenti azt, hogy most már rövidesen véget ér a javaslat tárgyalása, mert a részletes vita még sokkal tovább fog tartani, különösen, ha a bankstatutumok tárgyalásának módjára nézve nem jön létre megegyezés.

Kabos Ferenc alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést.

A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után elnöki előterjesztések és irományok bemutatása következett.

Ezután folytatta a Ház a

(bankvitát.)

Papp Zoltán az első szónok. Avval kezdi, hogy Magyarország gazdasági helyzetén — meggyőződése szerint — csak az önálló nemzeti bank segíthet, ezt a javaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik Kossuth és Földes határozati javaslatához. A dolog politikai oldalát nézve már maga az a tény, hogy az osztrák görösösen ragaszkodott a közösség fentartásához, gondolkodóba ejthet minden becsületes hazafit. Az osztrákok még törvénybe ütköző esalásokat is készek elkövetni, csak hogy gazdasági függetlenségünket ne tudjuk kivívni. Igértek sok mindent, de nem adtak semmit. A nemzetnek fel kell már ébrednie tespedéséből. Ha a koalíció uralma csak pünkösdi királyság volt, mennyivel inkább pünkösdi királyság a kormánypart hatalmi túltengése.

Attér ezután az ötödik szakasz bírálatára. Tiltakozik az automatikus életbeléptetés ellen, mert amint a kormány ilyen szakaszt az újonejavaslatba is, hogyha úgy tetszik neki, az Ausztriába való bekebelezésről szóló javasla-

tot és keresztül viheti. Bírája ezután a bank deviza politikáját. Kijelenti, hogy a bank nem óvja meg a deviza paritását. Hosszasan foglalkozik a valuta rendezéssel. Végül részletesen cáfolja az önálló bank ellen felhozott érveket. A javaslatot nem fogadja el.

Justh János: Azt vitatja, hogy a bankkérdés nem tekinthető kizárólag gazdasági kérdésnek, mert az elsődrendű politikai kérdés, amivel élénken dokumentálhatjuk Magyarország állami önállóságát. Ezután néhány külföldi szakértő véleményét olvassa fel, akik egy budapesti lap tudósítónak unisono kijelentik, hogy az önálló bank felállítása nem ütközik lehetetlenségbe, annak felállítása a közgazdasági viszonyokra nézve nagyon fontos. Ezután arról szól, hogy a kisemberek hitelérdekeit a közös bank nem elégíti ki. A készfizetések szükségességét elég bőven megindokolta Hieronymi kereskedelmi miniszter, ehhez hozzátenni valója nincsen. Azonban az ebből levont következtetéseket nem osztja. A miniszter beszédéből azt látja, hogy az osztrák közvélemény nem engedte a készfizetések felvételét. E szerint most már nemcsak egy vetővel kell számolni, hanem az osztrák közvélemény vetőjével is. Polemizál ezután Tisza István gróffal, mivel szemben kijelenti, hogy neki az ellenzéki padokról kellett volna hirdetni a készfizetések felvételének szükségességét. Rónay Jenőnek azt válaszolja, hogy az egész vita alatt nem hangzott el olyan vád, hogy a tömeges kivándorlás oka a közös bank. Azt azonban állíthatja, hogy az önálló bank felállítása esetén javulnának a kereseti viszonyok, ami viszont a kivándorlást is csökkenti.

Attér ezután az ötödik szakasz bírálatára és rámutat arra a veszedelemre, melyet e szakasz magába rejt. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök: Több szónok nem lévén, a vitát bezárrja. Jelenti, hogy a vita során 28 határozati javaslat adatott be, akik valamennyien a zárszó jogán újra felszólalhatnak.

Wickenburg Márk gróf előadó refiektál ezután hosszasan az elhangzott ellenvetésekre. Minden párt kifogásaira válaszol és a javaslatot a részletes vita alapjául elfogadásra ajánlja.

Ezután szünet következett.

Szünet után az elnöklést Berzeviczy Albert veszi át.

Földes Béla él a zárszó jogával a határozati javaslatot benyújtók közül, miután az első határozati javaslat benyújtója Kossuth Ferenc nincs jelen. A vitával meg van elégedve, mert a kormánypart részéről senki sem vont a kétségbe a bank önállóságának lehetőségét, csak a tökéletességét féltették. A függetlenségi párt ettől eltekint, mert bizik benne, hogy a bank megerősödik és fejlődni fog. Polemizál Tiszával. Kijelenti, hogy nem követi a személyeskedés terére. Látja, hogy Tisza nincs tisztában az angol bank szervezetével. Az egy rezerve-rend-

és ó, esodák-esodája, a válasz „szabad” volt. — Beléptem s a művész már más ruhába volt öltözve. Fejedelmi alakját teljesen modern, gyöngyhímzéses zöld ruha borította, amely alatt remekül érvényesültek plasztikus idomai.

— Nos, ugy-e nagyszerű Fregolina vagyok? De kérem, nagyon kérem, ne irjon olyat, amivel valakit megsérthetnék. Most meg gondoltam a dolgot s úgy látom, hogy nem is lett volna szabad erről a dologról nyilatkoznom; nekem a helyzetem is egész más volt. Mint kezdő színész a szüleim fizették a ruháimat, később pedig már csaknem páratlanul nagy gázsím volt. — Igazán nem szeretem az ellenségeskedést.

A színigazgatók közül a következők nyilatkoztak:

(Ditrói Mór.)

A Vigszínház igazgatóját közelebről érinti ez a kérdés, mint például az állami intézet élén álló színigazgatót. A magán-színházaknál folyton változik a művészszemélyzet; a használhatatlant kicserélik, — a jobbak mindig új és jobb szerződésre törekszenek. Itt tehát bő tere nyílik az előkelő fényezésnek és ezer alkalom kínálkozik a színésznőknek, hogy tetszeni vágyásukat pazar tolett pompával kielégítsék. És a magán-színházaknál tényleg leggyakrabban burjánzik a titkos prostitúció. Mint alábbi nyilatkozatából kitűnik, mindezeket nagyon jól tudja Ditrói igazgató, aki a kérdéstről ép ezért

komoly megfontoltsággal és teljes nyílt őszinteséggel beszélt:

— Hát bizony, ez úgy van, most még kell öltözködniök a színésznőknek. Most még ez a divat, ezt akarja látni a közönség s azért a színház sem zárkozhatik el egészen attól, hogy ezt a feltételt, mint követelményt támassza a színésznővel szemben. Azt hiszem, hogy talán már nincs messze az az idő, amikor a közönség körében is ki fog alakulni az a meggyőződés, hogy felesleges a színésznőnek annyit költeni, akkor majd egy finomultabb és magasabb rendű műizlés azt fogja követelni, hogy a színésznő öltözködésénél a jellemzetességre törekedjen.

A jellemzetes és az alakítandó szerepnek megfelelő ruha pedig nagyon gyakran kizárja a pazarló pompát. A Vigszínház a nagyon drága toletteknél amúgy is hozzájárul a költségekhez, hogy legalább némiképp könnyítsen a színésznők terhein. Ahol csak a legkisebb kétség merülhet fel az iránt, hogy a színésznő vagy a színház fizessen egy-egy tolettet, ott nálunk mindig átveszi a színház a fizetési kötelezettséget. Tagadhatatlan, hogy a tolette számlák nagyok és a színésznők emiatt sokat is panaszkodnak. En a magam részéről feltétlenül nagyobb egyszerűséget óhajtanék látni a színházban.

— Hát akkor miért nem befolyásolják ez irányban félig-meddig hivatalosan a színésznőket? Miért nem figyelmeztetik őket arra, hogy

ne öltözzenek oly drágán!? Avagy ha ez most még nem történik meg, nem lehetne-e a jövőben megtenni?

— Hiszen ez a befolyásolás jól-rosszul, most is megtörténik. De ismétlem, most olyan a divat, olyan az áramlat, mely az egyszerűséget kizárja. Most pompát, fényt és csillogást, szép toletteket, előkelően öltözött nőket akar látni minden színház látogató. És a közönség izlését megváltoztatni nem lehet — az magától alakul át, de csak idők folyamán. Mindenképpen óhajtanék volna azért, hogy a mostani körülmények között a színház — legalább annyira, amennyire a költségvetése megbirja — hozzájáruljon a színésznők ruhaszámlájához és a drágább toletteket részben fedezze. Ugy tudom, hogy Bécsben ily irányú mozgalom indult meg a színészek között s őszinte örömmel helyeslem ezt a mozgalmat.

(Tóth Imre.)

A Nemzeti Színház igazgatója, mint a gondjaira bízott intézet összes belügyeinek legalaposabb ismerője, aki a művészek életének sorsát atyai gonddal figyeli, az egész tolette számla kérdésnek nem tulajdonít oly nagy fontosságot. Elvégre a megőlbetés nehézségei Budapesten mindenkit súlyosan érintenek és hogy Rothschild feleségének bizton kevesebb gondot okoznak a ruhaszámlák, mint annak, aki a saját keresetéből él meg — azt ő elismeri... De különben az alábbiakat mondta:

szerről van szó. Ezt Tisza nem ismeri. Nem tudja megérteni, miként mondhatta Tisza, hogy Anglia az egybank rendszer klasszikus hazája. Azt is konstatalja Tiszával szemben, hogy Angliában azt akarják, hogy a kamatláb állandó legyen. Foglalkozik a fizetési mérleg kérdésével és összehasonlításokat tesz az egyes államok között; konstatalja, hogy a fizetési mérleg és az aranyforgalom között nincsen szükségképpen összefüggés.

Fél kettő tájban szünetet kér. Szünet után folytatja beszédét, Hieronymivel polemizál és ismerteti, hogy Angliában miképpen történt a készletek felvétele. Ő és pártja a gazdasági önállóságra törekszik. Miután a bankjavaslat ezt a célt nem szolgálja, a javaslatot nem fogadja el.

Besnyő Géza és Tüdös János következtek volna szólásra, de egyikük sem volt jelen, miert is Kelemen Béla élt a zárszó jogával. Előre tudta, hogy ebben a vitában nem érnek el eredményt. De a vitának elvi álláspontjuk kifejezésén kívül az is volt a célja, hogy a tárgyalásoknak meg legyen az az üdvös eredménye, hogy a bank alapszabályainak megváltoztatásával a közösség fenntartása dacára is meg legyen a hasznuk. Hosszasan ismerteti a készletek felvételének ügyét. A valutarendezés betetőzése az osztrákok ellentállásán törik meg. Nem fogadja el a javaslatot.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés három óra után ért véget.

Az Aradmegyei Takarékpénztár közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad február 13.

Az aradmegyei takarékpénztár vasárnap délelőtt tartotta 40 ik rendes közgyűlését. Szathmáry Gyula intézeti elnök nyitotta meg a gyűlést, s a jegyzőkönyv vezetésére Mandl Vilmos dr.-t, hitelesítésére pedig Neuman Dániel, Keresztes Gyula dr. és Éles Ármin részvényeseket kérte fel, s rövid szavakban körvonaloza az intézet múlt évi működését.

Ring Géza vezérigazgató felolvasta az igazgatóság jelentését, amelyből a következőket közöljük:

Összforgalmunk, mely ismét jelentékeny emelkedést mutat és 469.919,809.— koronára rug, magában foglalja battonyai és eleki fiókok kielégítő eredményét is. Az 1910. évi mérleg szerinti tiszta nyereség az előző évről áthozott 40.000 koronával együtt 501,130,55 K., mely összeg felosztását az alapszabályok (127. paragrafus) rendelkezéseinek betartásával a kö-

számláit akkor a színház fizette ki és a ruhákat ennek megfelelően, természetesen játék után a színházi ruhatárban helyezték el, mint az intézet tulajdonát. No hisz volt akkor felzúdulás a színésznők között! Ők maguk követelték, hogy állítsák vissza a régi rendszert, amit Keglevich — belátva az újítás impraktikus voltát — meg is tett.

— Nincsenek a színésznők kötelezve az előkelő öltözködésre? Nem büntetik meg őket, ha például a ruhájuk nem elég modern?

— Nem. Sem az író, sem a színház rendezője nem szokta előírni a színésznőknek a toilettet. Sőt — sajnos — néha nagyon is az ő izlésükre van bízva az öltözködés. Most pedig térjünk át a kérdés második részére, a színésznők állítólagos bukására. En állásomnál fogva természetesen csak a Nemzeti Színházról vagyok hivatva nyilatkozni. És itt, a Nemzeti Színháznál nagyon sok színésznőt ismerek, aki nem bukott el, pedig mindig szalon darabban lép fel. Általában is azt hiszem, hogy a toilett-számla nagyon jó könyörgés lehet egyes amegy is elbukni akaró nőknek, de különben nem okoz olyan bajokat, mint sokan hiszik. És speciel a magyar viszonyok között erről beszélni se lehet komolyan. Ugyan hol van nálunk sok olyan keresettel bíró vagy jövedelmű férfi, aki a színésznők ruhaszámláit — ha azok tényleg nagyok — ki tudná fizetni?

— Történhetik-e valami segítőakció ez irányban a színház részéről?

— Jól tudjuk, hogy Keglevich idejében történt már egy kísérlet. A színésznők ruha-

vetkezésként indítványozzuk: A részvénytőke 5 százalékos kamata 168,750 K. Az előző évről áthozott 40,000 korona és a részvénytőke 5 százalékos kamatjának levonása után fennmaradó 292,380 kor. 55 fillér nyereségből utaltassék a) a tartalék-alapnak kerek összegben 30.000 K., b) 10 százalékos jutalék az igazgatóságnak 29,238 K., c) 2 százalékos jutalék a vezérigazgatónak 5,847.60 K., d) 2 százalékos jutalék a tisztviselőknek 5,847.60 K., összesen 70,933.20 K. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjaként 1910. évre 4.000 K. 3375 drb. részvény osztalékának 110 koronára leendő kiegészítésére felülosztalékként 202,500.— Jótékony és kulturális célokra az igazgatóság rendelkezésére 5,000 K. A tisztviselői nyugdíjalap gyarapítására 9,947.35 K. Az 1911. évre átvezetendő 40,000 K. Összesen az 1910. évi mérleg szerinti nyereség 501,130.55 K. Ezen javaslatunk elfogadása után kérjük a t. közgyűlést, méltóztatassék határozatilag kimondani, hogy folyó évi február hó 13-tól kezdve a 28. számú szelvény intézetünk pénztáránál, vagy Budapesten a „Pesti magyar kereskedelmi banknál” és a „Hazai bank”-nál 110 koronával beváltassék, a részvény-utalványokra pedig lebélyegzés mellett intézetünk pénztáránál 55 korona fizetessék.

Ring vezérigazgató a felügyelő-bizottság jelentését olvasta fel, amely után Králitz Lajos indítványára a közgyűlés a felmentményt megadta, s az igazgatóságnak, Ring Géza vezérigazgatónak, (akinek az intézet vezetése és az üzletmenet élénkítése körül kiváló érdemei vannak), a felügyelő-bizottságnak és a tisztviselői karnak jegyzőkönyvi köszönetét szavazott.

Az intézet elnökévé, további 3 évre Szathmáry Gyula választott meg egyhangulag. Az igazgatósági állásra két évre Vásárhelyi József nagybirtokost választották meg. Majd 21 választmányi tagot választott a közgyűlés, névszerint:

Barabás Béla dr., Hász Antal, Hász Sándor dr., Hollender Sámuel, Kádas Kálmán, Köpf János dr., Kristófy János, Tolnai János dr., Varjassy Lajos, Verzár Márton, Wallfisch Armin, Adler Andor, Deutsch Andor, Funkelstein József, Istvánffy Béla, Löbl Gyula, Mannheim Armin, Montag Manó, Nesnera Aladar, Pallavicini Alfréd ögróf, Ring Lajos.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

A közgyűlésen megjelentek: Jelen voltak: Szathmáry Gyula, Ring Vilmos, Neuman Samu, Kintzig János, Wadowsky Gusztáv, Leopold Zsigmond, Ring Géza, Fodor Gyula, Rosenber Miksa dr., Mandl Vilmos dr., végvári Neuman Dániel, Kohms S. N., Rosenfeld Herman, Szathmáry Mi-

hály, Tenner József, Maresch Gyula, Éles Ármin, Tolnai János dr., Hollaender Ignác, Kertész Miksa dr., Sarlot Domokos, Mategowsky Károly, Kepp János, Raucher Emil, Toldy János, Friedman Gyula, Glück Károly, Domonkos Gyula, Braun Mór, Kenedi Ervin, Sugár Károly, Somogyi József, Verzár Béla, Tagányi Gusztáv, Gergelyi László, Hegyi Albert, Steiner Vilmos, Deutsch Andor, Tapolcsányi Kálmán, Tisch Mór dr., Dániel László, Grabner Károly, Ferenczy Tibor dr., Králitz dr., Lajos, Lészay Sándor, Szende Tivadar dr., Reiber Emil, Neuman Herman, Bendei György, Ring Béla dr., Szücs F. Vilmos, Hász Sándor dr., Herz Andor dr. Bing Hugó, Robitsek Samu, Szuchy József, Weisz Márk, Jellinek Henrik, Steinitzer József, Szokolczay Lajos, Domány János, Schvarcz Herman, Schvarcz Adolf, Strasser Győző, Funkelstein József, Kotzander Ignác, Weisz Dávid, Pick Ernő, Domonkos Lajos, Donáth Simon, Nussbaum Zsigmond, Köpf János dr., Klein Sándor, Lustig Armin, Löfler Jakab, Dálnoky-Nagy Lajos dr., Réthy Viktor, Schreyer Viktor, Keresztes Gyula dr., Óvály György, Tüdös Béla, Dániel Endre, Vásárhelyi Dezső, Wallfisch Armin, Verzár István, Werner Károly, Lichtmann Manó, Szathmáry Károly, Fuchs Ignác, Neuman Alfréd, Dobiaschi József, Embey Iván, Lévay Adolf, Weisz Mór, Kollmann Armin, Löbl Gyula.

EGYESÜLETI ÉLET.

— A szabadgondolkodók aradi egyesületének megalakulása.

— Fáber Oszkár előadása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

A tegnapi délután jelentős szerepre hivatott kulturális esemény színhelyévé avatta a városháza nagytermét. A szabadgondolkodó mozgalom, amelyet alig egy pár héttel ezelőtt indítottak meg rövid előkészület után eljutott a megszervezés stádiumába. Tegnap délután 500 taggal megalakult a szabadgondolkodók aradi egyesülete.

A tegnapi alakuló gyűlés az erkölcsi diadal külső és belső jegyében folyt le. A városháza nagytermét mintegy 1200 főre menő hallgatóság töltötte meg. Az előkészítő bizottság nevében Gara Armin dr. megnyitotta a gyűlést és az egyesület elnökéül Szudy Elemér szerkesztőt ajánlotta. A közönség zúgó tapsai közt foglalta el Szudy az elnöki széket és lendületes szavakban körvonaloza az új egyesület célját és működését.

Az ő elnöklete alatt ejtették meg a tisztviselő választását. A tisztviselői kar egyébként következőleg alakult meg: Elnök: Szudy Elemér, alelnökök: Gara Armin dr. és Holló János, titkárok Fuchs Albert dr. és Csergheő Zoltán, jegyzők: Kele Gyula dr. és Déry Béla, Pénztáros: Reiner Vilmos, ellenőr: Sándor Béla, gazda: Buday Gyula.

A tisztikar megválasztása után következett a gyűlés legnevesebb pontja: Fáber Oszkár felolvasása. Rendkívül érdekes egyéniség Fáber. Mint volt piarista szerzetes a katolikus teológiai irodalom alapos ismerője. Beszédét egyházi forrásokból vett idézetekkel tarkítja. Előadasmódja, a gesztus, hanghordozás még erősen magán hordja annak a hivatásnak jellegét, amelytől megvált, de az amit mond, azzal, hogy mondja, bizarr ellentétben áll. Mintegy másfél óras előadásban ismertette a klerikális szervezkedés mai formáit, annak módjait, eszközeit és hatását és megdöbbentő képét mutatta be annak a méreteiben grandiózus küzdelemnek, amelyet az egyház jelenleg észrevétlenül, de annál intenzívebben folytat veszendő kulturális és gazdasági hatalom konzerválása érdekében. Bemutatta annak sajtóját, ismertette szervezeteiket annak dokumentuma képen, hogy a maga reakciós és kulturális céljaiért a kulturális összes fegyverét mint veszi igénybe és tudja a maga javára kihasználni. A magas színvonalú és gyönyörű szónoki erővel tartott előadást frenetikus tapsvihár követte. A közönség percekgig tartó tomboló lelkesedéssel valóságos ünnepelte Fábert.

A szabadgondolkodók aradi egyesülete a szabadgondolkodók országos szövetségének fiókjaként alakult meg.

Az országos központ nevében annak ki-

Viszálly

az Aradi Társadalomtudományi Társaságban.

Megvalósul az alelnök ellen

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

szeged... az Aradi Társadalomtudományi Társaságban... az alelnök ellen... az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ez a lappangó konfliktus most nyílt szakadást idézett elő... az alelnök viselkedését... az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ma este a közgyűlést előkészítő választmányi ülésen legelőször Steinitzer Pál dr. adott kifejezést rosszaságának... az alelnök viselkedését.

Bácskai alelnök mentesül előadta, hogy neki voltaképpen nincs kifogása az új egyesület hivatalos üdvözlése ellen... az alelnök viselkedését.

Bácskai alelnök viszont... az alelnök viselkedését... az Aradi Közlöny tudósítójától.

alelnök az 6 működésüket megbeszéli, mert a társaság... az alelnök viselkedését.

A választmányi ezután elhatározta, hogy a Szabadgondolkodók Egyesületét, iparoson fogja... az alelnök viselkedését.

Atvisszadják a titkos bankok lakat.

Tisza István, Uchritz Zsigmond, Gal Sándor és Baross János a zsüri tagjai... az alelnök viselkedését.

A titkos egyezmény felerjesztése világos vetőeseményeket... az alelnök viselkedését.

Minisztertanács

A kormány tagjai vasárnap délelőtt 11 órákor gyűltek össze minisztertanácsra... az alelnök viselkedését.

A felhivatalos jelentés szerint a minisztertanács folyóügyekkel foglalkozott... az alelnök viselkedését.

A munkapártban

A Lukács-afférról tárgyalták vasárnap este a pártkörökben is... az alelnök viselkedését.

A Lukács-afférról tárgyalták vasárnap este a pártkörökben is... az alelnök viselkedését.

Nagy csodálkozással vették tudomásul az üzemet elmaradását... az alelnök viselkedését.

A munkapártban élénken tárgyalták Andrassy gróf szerepét... az alelnök viselkedését.

Ma az ügyben teljes fegyverszénét volt... az alelnök viselkedését.

Désy elfogadta a zsürit

Budapestről jelentik: Désy, aki vasárnap hosszasan tanácskozott Kossuth Ferencel... az alelnök viselkedését.

Budapestről jelentik

A mai nap folyamán Lukács Lászlónál jártak Baross János és Gal Sándor orsz. képviselők... az alelnök viselkedését.

mond báró jelenleg Bécsben van és csak hazatekérése után teszik meg a további lépéseket. A bizottság valószínűleg holnapután ül össze.

A Kossuth-párt állásfoglalása.

Budapestről jelentik: A Kossuth-párt ma este értekezletet tartott a Déry Zoltán interpellációja révén előállított bonyodalom ügyében.

Tóth János alelnök ismertette a támadást, amelyet Lukács László a párt és annak vezére ellen intézett. A kérdés szerinte oly nagy horderejű egy a párt, mint a közérdek szempontjából, hogy szükséges volt az értekezletet összehívni. Határozati javaslatot terjeszt elő, amely első részében foglalkozik az eseményekkel, felsorolja Lukács, Déry és Andrássy nyilatkozatait, továbbá a Lukács válaszáat. A fenti tények alapján megállapítja a párt, hogy Lukácsnak az az állítása, hogy a koalíció kiegyezése a közös bank alapján jött létre, nem felel meg a valóságnak. Ebben a véleményében megerősítik a pártot:

1. Kossuth Ferenc és Andrássy Gyula feltétlenül szavahihető nyilatkozatait, amelyek szembe állnak Lukács nyilatkozatával.
2. A megkötött szerződés.
3. Déry utolsó beszédének érdemleges bizonyítékai, amelyek nem cáfolhattak meg.
4. Lukács László pénzügyminiszternek a parlamentben felajánlott nyílt bizonyítás alól való kitérése.
5. Az a közismert tény, hogy a Wekerle-kormány 1907. után 1909. február havában a kartellbank alapján tárgyalt az osztrák kormánnyal, ami nem történhetett volna meg, ha a szerződés a közös bank alapján kötött volna meg.
6. Az a közismert tény, hogy mikor a kartellbankra irányuló tárgyalások meghiusultak, a kormány negyvennyolcas miniszterei az önálló bank felállítását kérték a kormány többi tagjainak tudtával.

A bizonyításnak azt a módját, amelyet Lukács az ország érdekeit mélyen érintő ügyben proponált, hogy a parlamentben mondott nyílt vádjait nem nyíltan az ország színe előtt, hanem bizalmiférfiak előtt kívánja bizonyítani a párt a parlamentarizmussal, az alkotmányos félfogással a vád és védelem egyenlő fegyverit lehetővé tevő igazsággal összeegyeztethetőnek nem tartja. Nem tartja ezt összeegyeztethetőnek a párt erkölcsi tekintetben sem.

A közérdek szempontjából szükségesnek tartja a párt, hogy a pénzügyminiszter az általa titkosnak jelzett, részéről e hó 9-én a képviselőházban felhasznált és tartalmilag részben ismertett ide vonatkozó iratokat a képviselőház elé terjessze, azokat a nemzet ítélte alól el ne vonja. A párt Kossuth Ferenc megítélésével saját magát megítélve tekintve, a párt a pénzügyminiszternek reá vonatkozó valótlán állításait és vádjait visszautasítja.

Déry Zoltán kijelenti, hogy ő a saját nevében elfogadta a felajánlott eljárást, de már interpellációjában kijelentette, hogy a nyilvános vádak az ország színe előtt nyilvánosan kell tisztázni.

Mezőssy Béla azt fejtegeti, hogy Lukácsnak meg kellett volna szereznie a legfelsőbb jóváhagyást az okiratok nyilvánosságra hozásához.

A párt megbizta Tóth Jánost, hogy álláspontját a parlamentben kifejtse.

IRODALOM ES MUVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Szép Holéna, operett. B) bérlet.
Szerda: Cigányszerelem, operett. C) bérlet.
Csütörtök: Édes öregem, operett. Meguntam Margitot, vígjáték. Kettős bemutató előadás. A) bérlet.
Péntek: Édes öregem, operett. Meguntam Margitot, vígjáték. B) bérlet.
Szombat: Ember tragédiája, dráma. C) bérlet.

* **Rátkay Márton vendégjátéka.** Hétfőn este fejezte be a színház kitűnő vendége három napos vendégjátékát. Földes Imre darabjában a Hivatalnok urakban Róth bácsit adta Rátkay Márton és bucsuzásával olyan emléket hagy maga után, melynek sokáig nyoma lesz az aradi művészeti események történetében. Vérbeli, nagy jellemű emberrel ismertünk meg ma este Rátkayban, nem trükkökkel dolgozó sarkalattal, hanem a szó nemes értelmében vett művészt, aki husból, vérből való embert mutat be a maga tökéletes vagy tökéletlen konstrukciójában. Rátkay Róth bácsija a színjáték legmagasabb méretei szerint is tökéletes alakítás. Megtaláljuk ebben az alakításban ennek a családjaért fanatikusan rajongó öreg embernek minden tiszteletre méltó jellemvonását és mélyszépségű szánalommal látjuk a szerencsétlen aggasztján katasztrófáját. Régen hallott tapsorkán zugott végig a zsufolásig tett színházon a fenomenális alakítás láttára és vége-hossza nem volt Rátkay ünneplésének. A szeniális fiatal művészt minél gyakrabban és mindig örömmel várja vissza az aradi közönség. Néhány zökkenést leszámítva szép előadásban elevenítették fel a Hivatalnok urakat. Kápolnay Juliska, Keszler Ede főszerepekben ma is élvezeteset nyújtottak. Elsőrangú volt Benkőné, zajosan megtapsolták Beregit és ma is kitűnő bankfiu volt Dolly. Kulcsár és Polgár jó alakítása is elősegítette a sikert. Rátkaynak szép babérkoszorút nyújtottak fel bucsuzóul. H. G.

* **Országos színházi műsor.** A vidék nagyobb színházainak e heti műsora a következő: **Kölcsevár:** Muzsikuleány. A testőr. Fedora. A tavasz. Cigányszerelem. A medikus (kétszer). — **Nagyvárad:** Hercegisasszony (négyyszer.) Magdolna. Traviata. Cigányszerelem. — **Debrecen:** Kormánybiztos (háromszor.) Varázskegyő (Komlós Emma felléptével.) Lili (Komlós Emma felléptével.) Nebántsvirág (Komlós Emma felléptével.) Sárga lilium. — **Szeged:** A halhatatlan lump. Sárga Lilium (háromszor.) A tévedt nő. Cigányszerelem. — **Szabadka:** Nagymama. Az ismeretlen táncos (kétszer.) Cigányszerelem. Karenin Anna. Hercegisasszony (kétszer.) — **Temesvár:** Mint a falevelek. Rigoletto. Luxemburg grófia. Karenin Anna. Cigányszerelem (háromszor.) — **Győr:** Cigányszerelem. Elvált asszony (Révész Ilonka felléptével.) Lotti ezredesei (Révész Ilonka felléptével.) Cigányszerelem (Révész Ilonka felléptével.) Medikus (háromszor.) Pécs: Taifun. Cigányszerelem. Zsába. Halhatatlan lump. (négyyszer.) — **Miskolc:** Cigányszerelem (négyyszer.) Sárga lilium (háromszor.) — **Békéscsaba:** Cigányszerelem. Biboros. Kaméliás hölgy. Stuart Mária. Niobe. Debora. A halhatatlan lump.

* **Modernek lesz a címe Biró Lajos** előadásának, melyet csütörtökön délután a Kölcsey-egyesületben tart. Irodalomban, művészetben és tudományban oly sokszor halljuk, kapjuk és adjuk a jelszókat a modernokról és nem modernokról, hogy elsőrendű élvezetnek ígérkezik olyan írónak a fejtegetései, aki minden gondolatában és érzésében modern, de egyúttal minden modernsége kifejezésében esztétikus. A kiváló író és zornalizta előadását bevezeti a Kölcsey-egyesület alelnökének, Krenner Miklós dr. jellemrajza Biró Lajos írói egyéniségéről és Szendrey Mihály színiigazgató a vendégíró egy novellájának felolvasásával. Új tagok a csütörtöki felolvasásra is érvényes igazolványt vált-

hatnak ki kedden délután 4-5-ig a Kölcsey-egyesület színházépületi helyiségében, vagy csütörtökön délután a városházán a felolvasás pénztáránál.

* **Műsor-átfózas.** A Kis Lord-nak holnapra hirdetett bemutatkozó-előadása a címszerepet játszó Vendrey Vilma betegsége miatt elmarad. Az igazgatóság holnapra Offenbach bájos muzsikája operettjét, a Szép Holénát tüzte ki előadásra. Szerdán Lehar Ferenc diadalmos operettje, a Cigányszerelem van a műsoron.

* **Szász Zoltán felolvasási körútja.** Szász Zoltán író egy most alakult irodalmi és művészeti vállalkozás hosszabb és a jövő héten kezdődő vidéki felolvasó körútra nyerte meg; a felolvasó körút első állomásai Arad, Szeged és Nagyvárad. E városokon kívül egész sor nagyobb vidéki városban tart még felolvasást Szász Zoltán. Előadása Szépség és szerelem címen, a két fogalom keretében fog mozogni.

* **Isaye Eugene** a hegedű mesterének egyetlen hangversenye mint már jeleztük, folyó hó 24-én fog lezajlani. Aradon a hangverseny ostály iránt oly nagy az érdeklődés, hogy jegyek már csak nagyon csekély számban kaphatók Weisz Leó cégnél. Telefon 230. 6951

— **Kettős bemutató.** Csütörtökön két pompás darabot mutat be a színtársulat. Először az Édes öregem című operett kerül színpadra, amelynek zenéjét Fall Leó, az Elvált asszony szeniális szerzője komponálta. A másik újdonságnak címe Meguntam Margitot. Ez a pompás szalonvígjáték a budapesti Nemzeti Színházban óriási sikert aratott.

* **A Máv. dalegylet hangversenye.** Vasárnap délután tartotta meg az Aradi Máv. Dalgylet első nyilvános hangversenyét a Központi szálló nagytermében, előkező közönség előtt, nagy sikerrel. A közönség soraiban ott láttuk Stankovits Miklós máv. üzletvezetőt, Nesnera Aladár főigazgatót, Kintzig János földbirtokost, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelőt, Fetter Géza főfelügyelőt, Dörner János gyarost, Zerkowitz Rudolf vezérigazgatót, Fényes Kálmán fűtőházi főnököt, stb. A dalárda különösen Erkel Ferenc szerzeményének szabatos és finoman kidolgozott előadásával zajos tapsot aratott és méltán osztozott az előismerésben Szabolczky János, a dalárda ügyes és szakavatott karmestere, aki az egyes számokat igaz buzgalommal és rátermettséggel tanította be. Különösen kiemelkedő számai voltak a műsornak Farkas Sándorné urnőnek hegedű szólója, aki Bach, Wienianszki, és Sarasate legnehezebb szerzeményeit adta elő igaz művészi készséggel és átérzéssel, szünni nem akaró tapsokat váltva ki a lelkes közönség soraiból. Kiváló vonóvezetése, és tiszta üveghangjai hírneves mesterének, a prágai Sefesiknek iskoláját dicsérik. Zongorán Farkas Mariska urhölgy kísérte diszkretnen és tökéletesen. A műsor utolsó száma Csók Vilma urhölgynek, (Csók Károly máv. főkalauz leányának) a pozsonyi színház szerződött tagjának ének előadása volt. A művészünk Sullivan két bájos dalát adta elő nagy készséggel éneklésével és oly bájos közvetlenséggel, hogy a közönség tetszésnyilvánításait újabb három dal ráadásával kellett megjutalmaznia. Beesületére válik a Máv dalárda, hogy már első hangversenyén is ilyen magas művészi nívón álló műsorral lepte meg a közönséget, ezzel is érdemessé tette magát a nagyközönség további támogatására.

* **A hala.** Minden regénynél érdekesebb és beszélőbb az a gyönyörű mozgókép, melyet most mutat be az Uránia színház. Bámulatosan elevenedik meg előttünk az a soha nem nyugvó fajgyűlölet, mely az elnyomottbennszülötteket örökös háborúra sarkalja az angol impérium ellen. Egy szegény hindu katonának egyetlen gyermeke halálos beteg. A kétségbeesett anya felkeresi az angol törzsorvost, aki első hívásra nem akar a beteghez menni, de később feleségre kérésére felkeresi a beteget és megmenti. A mivel határtalanul halál ébreszt a holdgolyó szívében. E hindu katona ugyanis a fölkelők vezére és így természetesen, hogy az asszony a fölkelők minden szándékáról tud. Mikor a fel-

külök az angol kirendeltség megtámadására indulnak, az asszony habozás nélkül siet az orvos családjának megmentésére. Nagy veszedelemmel sikerül a törzsorvos családját az angol erődítvénybe vezetni. Alig hogy biztonságos helyen vannak, megérkezik a benszülettek és ostrom alá veszik a kis várat. A helyzet válságosra fordul. Ekkor a hindu asszony kötélen leereszti magát a sziklákon és segítség után néz. Szerencsére összetalálkozik egy skót őrjarral, mellyel hátulról megkerüli a hindukat és a skótok golyói gyilkos pusztítást végeznek a főkelők soraiban. A szabadítók diadalmasan vonulnak be az erődítvénybe, ahol hálásan ölelik át a derék hindu nőt, aki ilyen nemesen halálta meg gyermekének megmentését. 175

* **Detektivdráma az Apollóban.** Kedden és szerdán Scherlock Holmes egyik legizgalmasabb s mesteri detektivdrámáját, Az ellopott végrendeletet mutatja be az Apolló-színház rendezes helyárák mellett. Az idegizgató detektivdráma szenzációja a kinematográfiának s eddigi útján a legnagyobb érdeklődést váltotta ki. 177

* **Tornagyakorlatok egy német kadétiskolátan.** (Sport kép.) Az Apolló-színház érdekes sportképet mutat be jelenlegi műsorán, Egy német kadet-iskola növendékeinek tornagyakorlatairól készült a kép helyszíni felvételek nyomán. Nemesak a sportembereknek, hanem a laikusoknak is élvezetet nyújthat megismerkedni azzal a bámulatos testi ügyességgel, amelylyel a hatalmas német hadsereg jövő tisztjei rendelkeznek. A kadet-iskola növendékei, mint a képen látható, a modern sport legújabb ágaiban is otthonosak. A legvakmerőbb sportolást épp oly ügyesen végzik, mint a kevésbé veszedelemmel járó testedzést. Gyönyörűség nézni, amint a fiatal kadétek macskaügyességgel kuszak fel a beláthatatlan magasságu póznákra s hogy mint vetik át magukat a magas kerítéseken. S mikor mindezeket szemléljük, megértjük, hogy miért tartják a német hadsereg tisztjeit nemesak szellemileg, de testileg is a legfejlettebbeknek. A pompás és tanulságos képet különös figyelmébe ajánljuk a közönségnek. 177

MULATSÁGOK.

(=) **Kisiparosok táncmulatsága.** Az aradi kisiparosok egyesülete vasárnap este rendkívül jól sikerült táncmulatságot rendezett a Fehér Kereszt nagytermében. A mulatságon igen sokan jelentek meg. A tánc emelkedett hangulatban csak a reggeli órákban ért véget.

A mulatságon jelen voltak: Asszonyok: Tóth Istvánné, Wollmann Emilné, Huppert Henrikné, Gyoma Mihályné, Kovács Máténé, Láng Józsefné, Duschl Ferencné, Makort Mihályné, ifj. Krebsz Józsefné, Kevis Lajosné, Baráth Lászlóné, Büszörményi Jánosné, Calvasino Henrikné, Dokopil Józsefné, Sonn Sámuelné, Sztruhár Györgyné, Steiner J. Sándorné, Szálás Józsefné, Barah Izsóné, Horváth Józsefné, Fischer Jánosné, Siklován Józsefné, Takács Lajosné, Kolman Józsefné, Szabó Balintné, Prohászka Ferencné.

Leányok: Szilágyi Margit, Dochnál Margit, Szücs Irén, Nieder nővérek, Biró Mariska, Dokopil Mariska, Schulik Ilonka, Jachin nővérek, Kéry Mariska, Sztruhár Juliska, Tambor Erzsike, Siklován Idus, Szigetby Mariska, Gyoma Mariska, Rózsavölgyi Irma, Grünberger Róza, Wolf Giza, Horváth Ella, Kiss Zsófi, Eberer Klotild, Schauer Róza.

(=) **Kabaret Világoson.** A világosi izraelita templom alapja javára február 18-án tartandó kabaret előadás műsora: Dalok. Előadja a Világosi dalosok egyesületének énekkara. Karmester: Eicher Ottó. Az első szerelmes levél. Monológ. Előadja Grishaber Vilma urleány. Magyar dalok. Éneklő Wisenbacher József, zongorán kíséri Krausz Ilonka urleány. Bál az utkaparónánál. Dialog. Előadják Grishaber Ilonka urleány és Ruzsák Rezső. Kuruc nóták. Csel-lőn előadja Kövesdy Alajos. Schubert-dalok. Előadja Molnár Jakab, zongorán kíséri Krasánszky Péter. Fuvolaszámok. Előadja Bódi

József, zongorán kíséri Bódi Józsefné urnó. Dalok: a) Verő György: Rab leány dala, b) Zerkovitz: Házmester leány, c) Farkas Imre: Flórt. Éneklő Füredi Vilma urhölgy énekesnő, zongorán kíséri Krasánszky Péter, Mi a haza? Melodráma. Előadja M. Mangu Arpád, zongorán kíséri Krasánszky Péter. Szavaltatok. Előadja Beregi Sándor, az aradi nemzeti színház tagja, zongorán kíséri Krasánszky Péter. Aktuális versek. Előadja Bódi József, zongorán kíséri Bódi Józsefné urnó. Dalok. Előadja a Világosi dalosok egyesületének énekkara. Karmester Eicher Ottó.

(=) **Táncmulatság** Az aradi munkaképteleneket segélyező Bur-asztaltársaság saját pénztári alapja javára 1911. évi február hó 18-án, szombaton, a „Grambrinus“-hoz címzett söresarnokban táncmulatságot rendez. Belépő díj: Személy-jegy 1 kor. 40 fill., család-jegy 3 korona. A táncmulatság kezdete este pont 8 órakor.

(=) **Agyoroki iparos olvasó-kör** folyó évi február hó 26-ikán, vasárnap a gyoroki nagyvendéglő összes termeiben zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem a könyvtár javára fordítottatik. Belépő-díj: Személyenként 1 kor., család-jegy 3 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

(=) **A gyulavarnándi állami iskola** ifjusági egyesülete 1911. évi február 26-án, farsang vasárnapján este 7 órakor saját alapja javára az állami iskola helyiségeiben hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendez.

Béke a primadonna és a karmester között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 13.

A színházi vértörvényszék tagjai ma délelőtt tíz órakor komor ünnepies arcokkal gyűltek össze, hogy ítéletet mondjanak a Diósy-Csányi affér ügyében. Beregi Sándor elnök ez alkalomra fekete szalonkabátja mellé fekete keretű civktert öltött, *Heltai*, az egyik bíró direkt nem borotválkozott meg, hogy komoly jellege legyen az arcának, *Kulcsár* pedig elhatározta, hogy végre ma délelőtt kihuzatja azt a hátulsó zápfogát, amelynek a kihuzását erkölcsi bátorság híján már hónapok óta halogatja. Ez az elhatározás azután olyan vészjósló jelleggel adott neki, hogy a két vádlott ijedten rezzent össze, amikor a törvényszék elnöke az ülést megnyitotta.

Ítéletre azonban nem került a sor. Mert az ülés megnyitása után, mielőtt még érdemleges tárgyalásra került a sor, felállott *Szendrey* igazgató és lendületes szavakkal kérte fel a harcban álló feleket a kibékülésre. Az erkölcsi és etikai momentumok egész sorozatát felhozta a kibékülés létesítésére és nem feledkezett meg a célszerűségi szempontokról sem.

— Kedves gyermekeim — mondotta — ne feledkezzetek meg arról, hogy ti ketten voltaképpen egymásra vagytok utalva. Karmester és primadonna együttműködése nélkül nincs operettsiker és ennek mind a ketten megisszátok a levét. Fogjatok tehát békejebbot és felejtsetek el a dolgot. Talán fölösleges mondanom, mondta a direktor, hogy milyen fájdalmasan érintett engemet az affér, mert hiszen tudjátok, hogy az én színpadomou hasonló scéna még nem történt.

A direktor lendületes felszólalásának nem várt hatása lett. Felállott Diósy Nusi és így szólt:

— Karmester ur, fogadja mély sajnálatom kifejezését. Engem felültettek, amikor azt mondták hogy ön a hátam mögött megrágalmazott. Meggyőződtem, hogy ez nem igaz. Ennélfogva a hozzákapcsolt következmények sem állják meg helyüket. Kérem, tekintse a tegnapielőtti sértéseket meg nem történteknek.

Igy szólt Nusy és békejebbot nyújtott a megbántott karmesternek. Csányi egy pillanatra habozott, aztán feltette a zvikkerét és így szólt:

— Irva vagyon, hogy aki téged megdob kövel, azt dobd vissza kenyérrel! Én az irás értelmében óhajtok cselekedni.

Mogragadta a primadonna kezét és barátságosan megrázta. A bírák felugráltak helyeikről és gratuláltak a sikeres elintézéshez, amely után a felek most már teljes egyetértésben vonultak be a zongoraszóba, hogy a „Hercegisasszony“ próbáit folytassák.

Zsarolási kísérlet

Freystädler lovag ellen.

— Minek egy embernek a milliók? —

Távirati tudósítás.

Arad, február 13.

Pénteken délelőtt megjelent a főkapitány-ságon Proch Oszkár, *Freystädler* Jenő lovag titkára és bejelentette, hogy a lovagot megrájká zsarolni. Fenyegető levelet kapott, amelyben 1000 koronát kérnek tőle. A levél szószerint a következő: „Tisztelt uram! Vegye tudomásul, hogy ön a hatalmunkban van. Tehát ha az élete kedves, azt csak 1000 korona, azaz ezer korona kiszolgáltatásával mentheti meg és pedig kérjük e három ponthoz hiven alkalmazni magát.

I. A kért összeget a kívánt helyre elküldi és pedig e hét szombat este 9 óra 11-én, az I. kerületi Szarvas-kávéházba avval a meghagyással, hogy kérem ezt a csomagot átadni, majd érte küldök a főpincérnek és pedig a csomag úgy legyen ellátva, hogy arról meg ne lehessen látni, hogy mit tartalmaz. Az összeg neme kizárólag 10 és 20 koronából álljon.

II. Minek egy embernek milliók s ezek sem tisztességes uton jöttek össze. Segítsen a szegény sorsüldözött legényekről. Nemesak ön, hanem még több milliomos ur is fog ebbe a helyzetbe jutni.

III. Most pedig az utolsó, de legszagosabb ponthoz tessék magát hiven és jól meggondolva tartani. Ha a legcsekélyebb feljelentést és a rendőrséget próbálja mentésül hívni, úgy megeshetik, hogy egy emberünk foglyul esik, de ne adja isten, mert a többi tizenkilenc embernek lesz gondja önnek kellő nap elbánni. Se éjjel, se nappal, mikor nem is gondolja, éri el büntető kezünk. Tehát reméljük, megértette a helyzetet. Kérjük továbbá szombat reggelre megjelenő Friss Ujságba az apróhirdetések között az előirt hirdetést közétetni: „Milliomos jelige. Kivánat teljesítetik. Budapesti apaestület.”

Az aláírás alatt három vöröstintába mártott ujjnyem volt. A feljelentésre a rendőrség közzétette a hirdetést a Friss Ujságban, majd pedig szombaton este két detektiv állott lesbe a Szarvas-kávéházban. Kilenc óra tájban megjelent ott egy tizenegy éves fiú, aki levelet hozott a főpincérnek. A levél tartalma a következő: „Tisztelt főpincér ur! Lovag Freystädler küldött önhöz egy csomagot s az ő megbízásából sziveskedjék a küldönének átadni. S. A.” A főpincér a már előre elkészített csomagot átadta a fiúnak s a detektivek pedig követték. A fiú a Gellérthegyre ment, ahol egy munkás emberrel találkozott. A detektivek a munkást elfogták, bevitték a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy *Hohedlinder* Károly a neve, bécsi születésű huszonhárom éves munkátalan szijgyártósegéd, aki beismerte, hogy ő írta a fenyegető levelet. Nagy nyomorban volt, tudta, hogy Freystädlernek milliói vannak és azután meg a rémregények megrontották és ilyen módon akart pénzhez jutni. Büntársai nincsenek. A rendőrség a zsaroló szijgyártósegédet letartóztatta.

Halálhír: Orosz... Deutsch Babetta ma délután 91 éves korában meghalt.

Nyolcvanzer koronás lopás. A budapesti államrendőrség...

Titokzatos idegen Brádon. Az elmúlt hét végén egy fiatal...

Nagyon örülök, kedves kolléga ur látogatásának...

Ezzel oda is állott a királyhú portugál elé s kérte, vizsgálja meg...

Nagyon szívesen, felelt, ez csak elhozom az utitáskámban levő felotte megbízható hőmérőmet.

A portugál eltávozott s nem is mutatkozott...

Aradi közlőny végigjárta a kereskedéseket, ahol már mint szerencsétlenül járt kereskedelmi utazó...

Ezbe... Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi...

Francia likörök legbiztosabb készítésére, hazilag a liker aroma 1 liter 60 fillér...

Scott-féle Emulsió-t. Az első fog fájdalom nélkül nő fogzás közben nincsenek görcsök, sem bélzavarok...

Table with 2 columns: Service name and number. Includes 'Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai'.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS. Öbirtiad... Széchenyi gőzmalom vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését.

Az aradi kereskedők takarékos és hitel-szövetkezete. Vasárnap délelőtt, Vargassay Lajos polgármester...

Pénzü. Large stylized text advertisement for financial services.

Szücs F. Vilmos. Advertisement for Szücs F. Vilmos, located at Aradon, Karolina-utca 8. sz.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük Arad és vidéke n. é. közönségét, hogy LANTOS JÓZSEF Arad, Andrássy-tér 20 szám alatt levő

női és férfi divatáru üzletét

igen kedvező feltételek mellett megvettük. Tekintve ezen kedvező alkalmat, abban a helyzetben vagyunk, hogy az összes raktáron levő árukat teljesen a beszerzési áron árúsitjuk el. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyunk kiváló tisztelettel!

GROSZ és LAPIKÁS.

Az üzlethelyiség kiadó.

dez, amely március hó 22-én Aradon, a m. kir. honvédtuszar laktanya megettí barak istállókban lesz megtartva. A vásárra a bejelentési határidő március hó 10-én jár le, s bejelentési ívet az egyesület titkári hivatala kívánatra bárkinek szivesen küld.

— Az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete február 19-én délelőtt fél 10 órakor Aradon, a vármegye-ház kistermében (a Központi szállodával szemben levő épületben) rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya a következő: Az elnökség és igazgató-választmány javaslatai a hegyalján létesítendő borközlő-üzlet ügyében.

Miért gyönyörű a pesti nő?

Mert az arcbőre rózsás, üde, friss, finom, hamvas és álszkréten matt. Ilyenné tette a Yes Porcellánpouder. Minden királynő, minden nagy színésznő azt használja, mert: minden pouder közül egyedül csak az Amerikai Yes Porcellánpouder! ártalmatlan, azt a hitves vegyész bizonyítja és mert szépséges hatása biztos, millió esetben kipróbált.

A Porcellán-pouder csak „Yes” felirattal való! Kapható az egész világban mindenütt. Az Amerikai Porcellán-pouder E. T. magyarországi főraktára: Budapest, IV. Keéskeméti-utca 8., VIII. Káköcsi-ut 9. Árak: 5.— 3.— korona. Aradon kapható: Házu Szektor, S. Földes Kelemen, Votkák és Weisz, Radoska Majos Árpád és Nagadilla Gyula óráknál.

TANÜGY.

(—) Gyermektanulmányi kongresszus. A Brüsszelben 1911. augusztus első felében tartandó I. nemzetközi gyermektanulmányi kongresszus magyarországi bizottsága társelnökül választotta Láng Mihály aradi áll. tanítóképző intézeti igazgatót, országos hírű, jeles paedagogust.

(—) Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Orbán Kálmán hunyadvármegyei segédtanfelügyelőt a bibarvármegyei kir. tanfelügyelőséghez helyezte át.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távíratí tudósítás.

Budapest, február 13

Kínálat mérsékelt, vételkedv gyenge, 5 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

Table with columns for grain types (Buzs, Rozs, Tengeri) and prices in 1911. Includes sub-headers for Déli zárlat and 2 óral zárlat.

A Temesvári Lloyd-Társulat

tanmenyozsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távíratí tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Febr. 13

Buzs (szokvány-minőség):

Table listing Buzs (standard quality) prices for different weights (75, 76, 77, 78 kg) and their corresponding price ranges.

Buzs (Temesvári keresk. áru):

Table listing Buzs (Temesvári market price) prices for various grains (Rozs, Árpa, Zab, Tengeri) and their price ranges.

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés)

— Febr. 13 —

Table of Budapesti értéktőzsde prices for various assets like Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, and other financial instruments.

Budapesti kőbányai sertés-kereskedelem

— Febr. 13 —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kila grammal felül súlyban ... Hílerig; középső páros ... Hílerig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammal felül súly ... Hílerig; fiatal középső páronként 151-320 kilogrammal ... Hílerig; kocsart ... Hílerig; kocsart ... Hílerig.

Feladás szerkesztő: BOLGÁR LAJOS.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedd, 1911. február hó 14-én:

B. érelet. B. érelet

Szép Heléna.

Operette 3 felvonásba. Írták: Meilhac Henrik és Halévy Lajos. Zenéjét szerzerzte: Offenbach Jakab.

SZEMÉLYEK:

Table of characters for Szép Heléna, listing names like Páris Priamos Huszár K., Menelaos Polkár S., etc.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911. febr. 14 é., kezdé:

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

- 1. Horgászat. Sportkép. — 2. A fogorvos Bohózat. — 3. Hala. Szensziációs dráma. — 4. Az audeirhei szakadékok. — 5. A bacshletes Bandika. — 6. Dr. Quatoir. Szensziációs dráma. — 7. Szt. Giuliano. — 8. Mámor. — 9. A négyüölő. — 10. Falusi idill. — 11. Dráma. — 12. A párisi Gymnase, az Odeon és a Renaissance színház tagjai.

Előadások d. n. 1/2 órától kezdve.

Utoisó előadás este fél 11 óráig.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Műsor: Ma kedden 1911. február 14 én

- 1. Mezőfénykép-ujság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófényképfelvételekben. — 2. Az assyriai király. Történelmi dráma. — 3. Robinetti táncba megy. Komikus kép. — 4. A hütlén turista-zetű. Szensziációs dráma. — 5. Tornagyakorlatok egy német kadetiskolában. Történelmi felvétel. — 6. Az ellopott végrendlet. Nagyszabású drámai kép. — 7. A falusi Rómeó. Kacagtató bohózat.

Az előadások délután 5 órakor kezdődnek.

Helyárak: Pályoly fűsienként 1 kor. Zart-szék 1 kor. I-ső hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill. IV. hely 20 fill.

A hölgyek kéretnek a nézőtören kalap nélkül megjelenni.

Az előadásokon katonazené játszik.

Ruhatar. — Buffet.

Csütörtökön este fél 9 órakor Pekár Gyula darabja: A t á n c

HOL kapható a legjobb és legolcsóbb

Porosz Kőszén

Koksz

Faszén

és aprított Tüzifa

házhöz szállítva:

ALTMANN EDÉNÉL

Wesselényi-utca 48.

Telefon szám 46.

Telefon szám 48.

Aranykéz-utca 2. sz. házban

három szoba, zárt folyosó, a hozzá tartozó mellékhe-
lyiségekkel :

f. év május elsejére
kiadó.

Uj üzlet.

„Körösvölgy pálinka raktár”

cím alatt új üzlet nyílt az Andrássy-tér 5. sz. a. (Almay-palota), ahol valódi szilvörüm, törköly, rum, cognac és likörök, valamint Almay-féle fajborok palackokban árusítatnak.

Nagyérdemű közönségnek szíves támogatását kéri

Schwarcz Pál,
üzletvezető.

Molnár Antal

épület- és bútorasztalos

Arad, Kápolna-u. 3 sz. (saját ház)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, úgymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész bútorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogás: kér kész szolgálattal 3951

Molnár Antal,
épület és műbútorasztalos.
Jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

Alkalmi vevételek és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban
szíves és csöndes megtekintésben, Arad legolcsóbb óra és ékszer-raktár

Deutsch Izidor

írás és ékszerész

Welfzer János-utca, Minerva-palota

Zálogcédulák

szíves és csöndes megtekintésben, gyémánt és Brillant tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcserehetőnek
TELEFON 488. TELEFON 488

Fajtásza *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű, dus gyökérzetű bor- és csemegefaj

szőlő-oltványokat

sima valamint *riparia portalis* szőlőveszőket ajánl gyökeres és elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG szőlőoltvány-telepe, ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: 4251
Deák Ferenc-utca 3. sz. alatt.
Telefon 229.

Nagy választék csipkékben és olcsó aranyszövetekben.

Értesítjük a t. vásárló közönséget, hogy az olcsóságáról közismert csipkeárúházunkat továbbra is fogjuk vezetni, úgy, hogy minden héten újabb és újabb partie-árúk érkeznek, mert

Olcsón csak a

Csipke Áruházban

(As. talos Sándor-utca 4) lehet vásárolni.

A következő kizárólag

PARTI ÁRUK

kerülnek eladásra:

Női ing R. schiffenből 75 kr.-tól feljebb	Férfi ing R. R. schiffen 99 krtól feljebb
Női nadrág " 74 "	Téli ing 35 "
Öltött alj l. dupla 125 "	Gallér csak 7 "
Lüszter alj l. dupla 125 "	Kézelt párja 8-16 "
Selyem alj l. dupla 375 "	Harisnya 3 pár 50, 90 és 100 "
Mildervédő batlizt 52 "	Selyem gallérvédő 68 "
Batlizt alj 125 "	Klasszékeztélyű párja 59 "
Taft selyem l. métere 68 "	Selyem sál 38 "
Celkos selyem l. métere 82 "	Kézimunka kongré kezdés 125 "
Gyermekruhák 75 "	Csipke, méterje 1 "
Zsebkendő tuatja 58 "	Csipke szövet 25 "

Kérjük a vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni, mi vel hogy most ismét igen nagy mennyiségű újabb árak érkeztek. Tisztelettel

GEIGER GYULA FIAI

Délmagyarország legnagyobb csipkeárúházának fiókja.

Férfi ruhaszövet gyapjuból frt 1-20-tól kezdve. Blous 1.25 krajcár.

Nélkülözhetetlen háziszér

„Doré” sósborszesz.

A Doré sósborszesz az összes használatban levő sósborszeszek közül a legjobb hatásának bizonyult.

A Doré sósborszesz kitűnő eredménnyel használható mint bedörzsölőszer, mindazon esetekben, midőn a bedörzsölést szükségesnek tartják, vagy ott, hol az orvos a bedörzsölést előírja. Különösen mindenféle reumatikus fájdalmaknál, fejfájás, lábfej, oldalszurás, hátfájás és eszes fájdalmaknál. 431

Belsőleg: 20-40 cseppet cukorra csepeentve kitűnő fájdalomcsillapító és gyomorerősítő szer.

Ára egy eredeti üvegnek utasítással együtt

44 fillér.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában, továbbá: Ring Lajos gyógyszer-tárában és Vojtek és Wetzler droguerijában kapható.

Vigyázat a DORÉ névre.

Vendéglők, kávéházak és fűszerüzletek 418

adásvételét

ingyen közvetíti és sörkölcsönöket leggyorsabban ki-
eszközöl

Leonhardt

Arad, Fehér Kereszt-szálloda.

AKI
zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg 881

Rumkivonatot.
Ebből a rajta levő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:
Földes Kelemen
gyógyszerésznél

Permetező javítások elfogadtatnak.

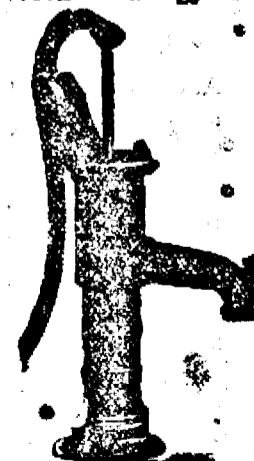
M. kir. szabadalmazott Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári áron.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztatlanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a hort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendő

Golyó szelepekkel. Közöseknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéseért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyu készítő. 351

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Eladó ház és háztelkek.

A Dr. Matavovszky Nándor-alapítvány tulajdonát képező s Aradon, Zimándi ut. 2. sz. alatt, a m. kir. államvasutak új fűtőháza közelében fekvő ház, mely

4 épületből áll és 1 hold 1044 □

Önnyel, új házhelyekre beosztható telke van, **folyó február 24-én délután 3 órákor**, a kir. törvényszéknél (földszint 48. ajtó sz. a.) megtartandó önkényes bírói árverés útján eladó.

A feltételek megtudakolhatók Szathmáry Gyula ügyvédnél, Boros Béni-tér 10. sz. a. 618

96/911. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évben szükséges román cement iránt f. évi február hó 20-án d. e. 10 órákor árlejtést tart.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1911. évi február hó 6-án tartott üléséből.

A gazdasági széke

785/1911. pm.

Hirdetmény.

Dengl József által 20,000 korona tőkével tett alapítvány egy évi kamata 2 róm. kath. vallású, az aradi városi árvaházban nevelkedett árva leány kiházasítására fordítandó.

Felhívom azon árva róm. kath. vallású leányokat, kik az arad- városi árvaházban nevelkedtek, hogy pályázati kérvényeiket hivatalomban 1911. február 15-ig bezárólag nyújtsák be.

A pályázati kérvényhez csatolandó: keresztlevél, az árvaházi igazgató bizonyítványa, erkölcsi bizonyítvány és a házassági kihirdetési tanusítvány.

Az alapítványi kamat csakis a házasság megkötése után fog utalványoztatni.

Arad, 1911. február hó 3-án.

Varjassy Lajos, s. k.
polgármester.

2027—1911.

Hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter 26500/III—8. szám alatt folyó évi január hó 23-án kelt körre delele alapján közhírré teszszük, hogy a Szerbiával 1910. évi július 27-én kötött s az 1911. évi II. tc.-e iktatott kereskedelmi szerződés a m. kir. miniszteriumnak 1911. évi január 23-án kelt 531. M. E. számú rendelkezésével életbe léptetve

Részletes felvilágosítást ad az érdeklődőknek Dr. Angel István városi I. aljegyző tb. tanácsnok.

Arad, 1911. február 4.

A városi tanács

838 - 1911. pm.

Hirdetmény.

A Salacz Gyula 1000 koronás alapítvány 1 évi kamatát az arad- városi községi polgári, elemi és siketnéma iskolák tanítói és tanítónőinek, valamint a községi óvodák, óvó és óvónőinek fiu, vagy leány iskolás gyermeke jogositott élvezni.

Felhívom azokat, akik a fenti alapítvány igényt tartanak, hogy kérvényeiket hozzám, 1911. év március 1-ig terjesszék be.

Arad, 1911. február hó 9-én.

Varjassy,
polgármester.

Nagymennyiségű maculatura

jutányos áron

eladó.

FÖLDES KELEMEN

orvosi laboratórium Arad.

Végez:

Vizelet, köpet, bélsár, vér, gyomornedv vérvizsgálatokat.

Wassermann-féle Lues reakciót.

Malaria plasmodiumok kimutatását.

Vidal Ficker (Tiphus, Paratiphus) Punctios (umbilicis, pleuralis abdominalis) folyadékok vegyi bakteriologikus és cytologikus vizsgálatait.

Toroklepedék, orrváladék, diphtheria, szem és fülváladék bakteriologikus vizsgálata. Spirocheta palida kimutatás; Sperma vizsgálata (azoosperma.)

Kórszövettenyi vizsgálatok, stb.

A vérvizsgálatokhoz szükséges vérvételre használandó steril kémcsövek az orvos uraknak rendelkezésére állanak.

A vizsgálatok díjait a legméltányosabban állapítottam meg.

A vizsgálatokat **dr. Lukáts Jenő és dr. Posgay István** orvos urak végzik. 361

FEHÉR KIRAKATOK!

Felhívjuk a. é. közönség b. figyelmét a mostani kiállított fehérenemű árunk megtekintésére. Gondos előrelátás folytán még az áremelkedés előtt nagymennyiségű **legjobb** — minőségű — **cérnavásznak, asztalneműek, chifon és pamutárut** beszereztünk — egy ideig még a régi ósmert olcsó árban árusítjuk.

Régi, 70 év óta fennálló üzlelünk az utóbbi 10 évben a **fehérenemű osztályt** a legmagasabb fokra emelte.

A legelőkelőbb gyárosoktól, mint **Schroll; Regenhart; Oberleithner** árúiból állandó nagy **gyári raktár.**

Kész **női fehéreneműben** óriási választék — **bármilyen kelengye a raktárról összeállítható.**

Meglepő nagy választék **női ingekben**, e cikket különösen **olcsó reklámáron** árusítjuk. — Otthon készítenő kelengyékhez ajánlunk **legfinomabb Batist chifonokat**, legújabb **Batist Nansouc** minden szélességben.

Párnatokokhoz legfinomabb **Nanking.**

Schweizi, Jaquard és batiszt himzések.

Rosenblüh H. és Társa

Szabadság-tér 19.

NYILTTÉR.*

Ezen lap f. hó 12-iki számában megjelent és reám vonatkozó nyilatkozatra válaszul ismétlem a lippai lapokban előzőleg már megjelent közleményemet valamint az ellenfelem megbízóinak kijelentését közlő, hozzám intézett levelet.

Deutsch Dezső.

Kreiner Rolf fogtechnikussal felmerült ügyemben szükségesnek tartom a következőket nyilvánosságra hozni:

Nevezett egy jogos ügyemben hozzá intézett soraimat magára nézve állítólag sértőknek találván, azért tőlem elégtételt kért. En megbízottaim utján és velük egyetértésben az elégtétel megadását — tekintve, hogy nevezettről mindenféle diffamáló hírek keringtek — becsületbírósi határozattól tettem függővé, egyúttal azonban azt is kijelentettem, hogy a becsületbírósi esetleges diszqualifikáló határozata esetén is hajlandó vagyok vele fegyveresen kiállani, — nehogy a gyávaság vádjával illethessen — bár ez esetben ez magától értetődően lovagias elégtételnek nem volna tekinthető.

Mint megbízottaim alább következő leveléből kitűnik, ellenfelem nem tartotta magára nézve tanácsosnak — bizonyára ő tudja legjobban, hogy miért — magát becsületbírósi határozatának alávetni, hanem e helyett sötét utcában orvul megtámadott.

Amidőn nevezett ezen cselekedetének elbírálását Lippa józangdolgozása közönségének jóízűsére bízom, kijelentem, hogy ezen ortámadás miatt a bíróság előtt keresek magamnak elégtételt, minthogy a történetek után másféle elégtételről szó sem lehet.

Keit Lippán, 1911. évi február hó 10-én.

Deutsch Dezső.

Tekintetes

Deutsch Dezső

ügyvédjelölt urnak.

Lippán.

Kedves Barátunk!

Mellékelve küldjük Neked Kreiner Rolf arral felmerült lovagias ügyedről szóló jegyzőkönyvet.

Mint a jegyzőkönyvből látható, ügyed a lovagiasság szabályai szerint korrekt befejezést nyert azáltal, hogy ellenfeled megbízottjai utján kijelentette, hogy magát az általunk ajánlott becsületbírósi határozatának alávetni nem hajlandó.

Lippa, 1911. február 8.

Baráti üdvözléssel:

Hajós, s. k.

Radó Pál, s. k.

Tekintetes

Deutsch Dezső

ügyvédjelölt urnak

Lippa.

Kedves Barátunk!

Megbízásod értelmében az „Aradi Közlöny” február 12-iki számában Reád vonatkozó nyilatkozatban foglaltakra vonatkozólag magyarázatot kértünk Masznyik Elemér urtól, aki kijelentette, hogy ezen nyilatkozat által sérteni senkit sem akart s lovagias bátorságodban egy pillanatig sem kételkedett.

Midőn ezeket tudomásodra hozzuk, maradjunk

Lippán, 1911. február 12.

Baráti üdvözléssel:

Szeidl Mátvás, s. k.

Radó Pál, s. k.

Hálanyilatkozat.

Feleségem Nádor Gizella a Standard életbiztosító társaságnál biztosítva lévén, elhalálása után 14 nappal a biztosítási összeg minden levonás nélkül nekem kifizettetett. Ezen előzékenységéért úgy magának a Standard életbiztosító társaság budapesti igazgatóságának, valamint annak aradi vezérügynőke Rolkó Kálmár urnak a leghálásabb köszönetemet kinyilvánítani elmulaszthatatlan kötelességemnek tartom, egyben a Standard életbiztosító társaságot minden embertársamnak őszintén és melegen figyelmébe ajánlom.

Arad, 1911. február hó 13-án.

Lenkey Antal,

építész-vállalkozó.

648

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves ismerőseinknek és jóbarátainknak, kik felejthetetlen jó nővérünk

özv. Rörich Jánosné,

szül. Lauger Berta

e hó 13-ikán végbement temetésén részvétnyilatkozattal, avagy személyes megjelenésekkel igyekeztek nagy fájdalomukat enyhíteni, ez uton mondunk szívből hálás köszönetet.

650

Testvérei.

ATLANTIKA

egyedüli

KÁVÉ ÉS TEA

speciális üzlet.

M i a t i t k a

annak, hogy a ki ma Aradon jó kávét és teát akar, csakis itt vásárolja e cikkeket. 171

1. Kifogástalan jó minőségű áru.
2. Szakszerű tiszta kezelés.
3. Fűszer és egyéb szagoktól mentes.
4. Minden órában friss pörkölés

villany-üzemű pörkölőn.

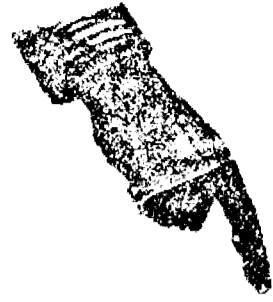
ARAD, Andrásy-tér 20.

Szemben a vármegyeházzal.

Városi és megyei telefon 609.

Használt**ó l o m**

megvételre kerestetik

EREDETI POPOFF-TEÁK!!**Elismert legjobb****Tea**

és

RUM

beszerzési forrás

HANZU NESTOR**Vöröskereszt Drogeria**

Arad, Weitzer János-u. 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

VALÓDI ANGOL RUMOK!!

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő

Hölgy közönség szives figyelmébe!

Mielőtt pongyolát, blouzt, kosztümöt vagy aljat vásárolna kérem saját érdekében is meglátogatni **Katona Imre** **ujjonnan megnyitott női konfektio üzletét a Szabadság-téren (Münzházban)** hol a legizlésebb és legdivatosabb fazonu tárgyak dus választékban feltűnő olcsó árban kaphatók. — Megrendeléseket saját műhelyemben való elkészítésre elvállalok. 646

Kérem kirakataim szives meglekintését!

Apró hirdetések.

Zálogházból

Értéktelített arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad. **Farkas Streicher** Arad, Tökölly-tér 1. 9974

Színházban

vasárnap este alsópáholyban látott hölgyet kérem, kegyeskedjék velem közölni, megismerkedés lehetséges-e, II. sorban sarokülésem volt. Esetleges választ kérem „Nonplusultra” jeligére Arad, főpostarestante. 639

Jsmeretségét keresem

szidó ügyvédnek. Jelige: „Poltura gyöngye” Arad, re tant. 640

Egy ebédülő asztal és divány,

két ajtóval matt szekrény jutányos áron eladó. Megtekinthető délutáni órákban Vas-utca 5 sz. alatt. 638

Kiadó május elsejére

Lipót-utca 10a. 2 szobás lakás, konyhába vízvezeték. Nagy kert. Bővebbet özv. Gömörly Jó sefné szállóbirókossal Kovaszincz. Ajánlott levélre felelet megy. 642

Egy kisebb

használt Portál megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 644

Pécskai

Gőzfűrészünk részére jól számolni tudó pénztárnokot keresünk, ki egyéb irodai teendőkben is járatos. Írásbeli ajánlatok Klein B. Vilmos fakeskedőhöz, Arad intézendők. 645

Rendes tanuló,

kik tanulásukban gyengék, naponta előkészítést nyerhetnek az ízr. fiuinternátusban. Chorin Aron-utca 1. 499

Ügyes kárpitos

ajánlkozik e szakmába bármily kárpitos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, ugy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemelés nélkül. **Stahl M., Bercsényi Miklós-utca 32. sz.** 561

Szülők figyelmébe.

Gyenge tanulókat magánvizsgálatra, vagy összevent vizsgálatra felelősséggel elvállalok. **Steiner, okl. tanító Chorin Aron-utca 1.** 498

Ferray-u. Nádasdy palotában

egy szép nagy üzlethelyiség melék helyiséggel átadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 584

Két jó erkölcsű fia

asztalos és kárpitos tanulóknak felvétetik **Rosmanith A. és Fia** butorraktáros cégnél, **Andrássy-tér 9. sz.** 598

Kiadó

üzlethez ismét József főherceg-utca 9. sz. Érdeklődhetni ugyanott **Menczer K.** üzletében. A még raktáron lévő paplanok, cipők, rőfös-árak, valamint rövidárak az üzlet feloszlata miatt feltűnő olcsón árusítatnak ki. 603

Ázonnali belépésre

keresek egy jó bizonyítványokkal rendelkező szobaleányt. Jelentkezhetni naponta délután 2—4-ig **Leopold Zsigmondnál Erzsébet-körut 22. földszint.** 611

2 szoba kiadó

Apponyi Albert-körut 8. I. em. ajtó 7. 615

Kereskedelmi telettségizett

fiatalember szerény igényekkel alkalmazást keres. Esetleg vidéken. Cim a kiadóban. 630

Rongált dobozu levélpapírok

megtehető olcsó árban kaphatók. Üzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 100,000 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Vesztek egész könyvtárakat legmagasabb árakon. **Kerpel Izsó** könyv és papírkereskedése. Aradon. 4071

Fűzvevő eladás

Gróf Zelenski Róbert Ur Önagyméltósága ötvenesi gazdaságában nagyobb mennyiségű hámozatlan fűzvevő van eladásra. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt: **Uradalmi Igazgatóság, Ötvenes, posta Sofronya. Telefon: Arad 48.** 621

80 krajcár

száraz aprított tü ifa, 100 kilonként. **Dengl fatelep Kossuth-utca végén vásár-tér.** 627

Koffmann Sándor

Arad, (színház-épület.) Női- és leányfelöltők és téllkabátok a legújabb kivitelben érkeztek! Versenyen kívüli árak! 4268

Kerestetik

egy 3—4 szobás lakás, fürdőszoba és melék helyiségekkel, azonnali elfoglalásra. A főtér vagy **Boros Beni-tér** közelében. Cimeket e lap kiadóhivatala továbbit.

Ingyen kísérletezésre.

Költőgépe

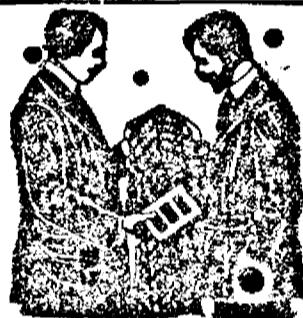
szabadalmazva, 10 év óta a legjobban bevált házi és vadszárnyasok tojásai kiköltésére, 45 koronától felfelé. Tudakozódhatni egész Magyarországon.

G. Mücke, Reisingberg No. 23. bei Wien. 637

ROZS

Zsup-szalma eladó!

Eötvös-utca 2. szám.

Brünni szövetek

uri ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári árakon kaphatók:

ETZLER és DOSTAL cégnél **BRÜNN 41.** 6641

A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítója. Ha direkte a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, sok pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindentéle áron. A legkisebb méretet is küldjük.

Dus minta választék meglekintésére bérmentve küldetük.

Erzsébet-körut 37. sz. házban
3 utcai szobás földszinti

lakás

és 1 garcon lakás kiadó.

Reklám nélkül is

Lovas Károly

lakás- és ablak-tisztítónak

mindenki tudja, hogy

porszívó-gépje van, hogy telefon-száma 789., hogy Mihály-utca 86b. szám alatt lakik.